

Je spor o budoucnost světa politikum? Ohlížíme-li se do minulosti, politici zpravidla neměli ambici regulovat přemnoženou lidskou populaci, ani se nevměšovali přírodě do fyziky či biologie. Politika respektovala přirozený řád světa, neměnný rámec, ve kterém se politikařilo. Z dnešního pohledu se politika držela při zdi, protože k ambicióznímu předělávání přírody, společnosti a člověka jí chyběly prostředky a kuráž. Dnes má, bohužel, obojí. Lidstvo stojí na prahu experimentu, kdy příroda s jejími zákony má být podřízena politice. A protože politická rozhodnutí jsou obchodovanou komoditou, máme důvod předpokládat, že budoucnost světa bude na prodej. Takový je plán.

Pokud se politika omezovala na to, kdo získá mandát pečovat o veřejné prostředky a udržovat v chodu veřejné instituce, mohl si občan dovolit luxus sledovat politiky pouze periferním pohledem a hledět si svého. Netečnost občanů ovšem vedla k tomu, že politika záludně prorostla společností jako rakovina. Formou různých

zákonů, předpisů, vyhlášek a nařízení ovládla politika společnost i občany jednotlivě. Dramaticky se zúžil prostor osobní svobody. Zvýšila se závislost na všem, co je nezbytné k životu. Ze služby občanům se stal dozor nad občany. Politika nám zkrátka přerostla přes hlavu.

Za situace, kdy politika určuje, jak lidé smějí či nesmějí bydlet, co budou moci jíst a co nikoli, čím smějí jezdit, čím topit, jak se léčit a co si mají myslet, už končí všechna legrace. Politickým úkolem dneška je depolitizace, odpolitizování společnosti. Musíme deregulovat drze zregulované. Deglobalizovat zákeřně globalizované. Vzít si od politiků svět zpátky, než nás o něj zcela připraví.

Politickým úkolem dneška je obnovit politiku jako formu komunikace. Pokud jsme uvykli redukci politiky na pouhý střet, rvačku politických nepřátel, a spatřovali v politice pouhou technologii moci, pak s ohledem na dnešní výzvy musíme tyto stereotypy opustit a politiku předefinovat na příležitost k domluvě. Není pochyb, že to zpočátku půjde ztuhla. Aby byla společnost snadno ovladatelná, je rozdělená na znesvářené tábory. Napříč společností jsou zbudovány generační, sociální, genderové či ideologické příkopy a barikády. Agresivita minorit se mísí s averzí k minoritám. Sužuje nás elitářství i populismus. Všudypřítomné nepřítelství pak způsobuje, že nám není do řeči a že si nemáme co říct.

Bylo by naivní předpokládat, že se nastřádaná nedůvěra může ze dne na den rozplynout, a ve společnosti že zavládne všeobecný soulad a harmonie. Nepřítel neprozře, stejně jako my nedáme nepříteli za pravdu. Co tedy můžeme, a vlastně i musíme udělat, pokud nechceme ztratit budoucnost, která bude buďto společná, anebo nebude? Musíme v sobě najít respekt k nepříteli.

Respektovat nepřítel, tedy toho s kým nesouhlasím a o kom vím, že ho nepřesvědčím, je způsob, jak si vyčistit hlavu od nenávisti. S takto vyčištěnou hlavou mám šanci nepřítel

pochopt, porozumět mu, aniž bych s ním musel souhlasit. Rozdíl mezi nenávistí a nesouhlasem spočívá v tom, že nenávist vede k agresi, zatímco nesouhlas ponechává prostor pro toleranci. Nejsou to lepší argumenty, co zastaví eskalaci nepřátelství. Je to respekt, který nepřátelství otupí ostří, aby se ukázalo, že nesouhlasná stanoviska nebrání koexistenci.

Ideální je, když je respekt k nepříteli opětován respektem nepřítele. Ale i když tomu tak není, je ten, kdo v sobě najde respekt, ve výhodě. Má tu čistou hlavu. Není zaslepen nenávistí, která člověka zbavuje soudnosti a důstojnosti. Všimněme si, že nenávist, provázena fanatismem, není pouze destruktivní. Je také směšná. Je více důvodů, proč respektovat nepřátele. Ten hlavní ale je, že nenávist je sebevražedná. Být poražen je mrzuté. Ale porazit sám sebe je trapné. Je to ostuda.

| IVAN HOFFMAN

■ ■ ■ ■ ■ (4 votes, average: **4,00** out of 5)

>> Podpora

Svobodný svět nabízí všechny články zdarma. Náš provoz se však neobejde bez nezbytné finanční podpory na provoz. Pokud se Vám Svobodný svět líbí, budeme vděčni za Vaši pravidelnou pomoc. Děkujeme!

Číslo účtu: 4221012329 / 0800

>> Pravidla diskuze

Než začnete komentovat článek, přečtěte si prosím pravidla diskuze.

>> Jak poslat článek?

Chcete-li také přispět svým článkem, zašlete jej na e-mail: redakce (zavináč) svobodny-svet.cz. Pravidla jsou uvedena [zde](#).

